

Turun kaupungin eettiset ohjeet

Sisällys

Eettisten ohjeiden tavoite	3
Ohjeet koskevat meitä kaikkia	3
1 Toimimme asiakaskeskeisesti	4
2 Yhteistyö kansamme on vastuullista ja avointa.....	4
Toimimme rehellisesti ja reilusti	4
Hankintamme ovat vastuullisia	4
3 Edistämme hyvää hallintoa	5
Johdamme hyvin ja laadukkaasti	5
Käsitlemme huolella tietoja	6
Emme syrji ketään	5
Toimimme kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti.....	6
Olemme huolellisia taloudenpidossa.....	6
4 Emme salli korruptiota emmekä väärinkäytöksiä	7
Noudatamme lahjoja koskevaa sääntelyä.....	7
Sivutoimemme eivät ole ristiriidassa velvollisuuksiemme kanssa.....	7
Toimimme oikein ollessamme esteellisiä	8
Torjumme harmaata taloutta.....	8
Eettisen toiminnan arviointi	9
Ilmoituskanava.....	9
Eettisen toiminnan arviointiryhmä	9
Sääntöjä ja ohjeistuksia	10

Turun kaupungin eettiset ohjeet

Asiakirjan tuottaja: Turun kaupunki, konsernihallinto

Taitto: Turun kaupunki, Rami Savila

Kansikuva: Heikki Räisänen

Ohjeet hyväksytyt kaupunginhallituksessa 25.3.2024

Eettisten ohjeiden tavoite

Eettisten ohjeiden tavoitteena on ohjata Turun kaupunkia toimimaan oikein. Rakennamme kaupunkina yhdessä kaupunkilaisten kanssa vakaata ja turvallista ympäristöä. Kunnioitamme asukkaiden ja henkilöstön oikeuksia sekä edistämme heidän hyvinvointiaan ja kestäväää arkea. Hyvä maine on kaupungille tärkeä asia.

Eettisiä periaatteita ohjaavat Turun kaupunkistrategiassa olevat arvot. Arvot ovat asukas- ja asiakaslähtöisyys, vastuullisuus ja yhdenvertaisuus sekä uudistuminen ja yhteistyö.

Ohjeet koskevat meitä kaikkia

Eettiset ohjeet koskevat **kaupungin viranhaltijoita, työntekijöitä ja luottamushenkilöitä**. Olemme kaikki sitoutuneet noudattamaan kaupungin toimintaperiaatteita, sääntöjä ja ohjeita. Rakennamme kaikki eettistä toimintakulttuuria.

Velvollisuutenamme on ylläpitää ja kehittää osaamistamme. Meistä jokainen on vastuussa kannustavan ja avoimen ilmapiirin ylläpitämisestä ja luomisesta. Jokainen meistä on oikeutettu kunnioittavaan, hyvään ja arvostavaan kohteluun.

Velvollisuutemme on tarkastella asioita useammasta näkökulmasta kaupungin edun kannalta. Huolehdimme kaupungin omaisuudesta ja käsittelemme työvälineitämme asianmukaisella tavalla. Emme vaaranna tai vahingoita omalla toiminnallamme kaupungin mainetta.

1 Toimimme asiakaskeskeisesti

Korostamme Turun kaupungin toiminnassa asiakaskeskeisyyttä. Olemme kaikessa toiminnassamme asiakaspalvelutehtävissä. Kaikissa päätöksissä ja palveluissa huomioimme asiakkaiden tarpeet ja hyvinvoinnin. Toimimme *”ensimmäisen yhteydenoton”* -periaatteella yli organisaatorajojen verkostona asiakkaan tarpeen täyttämiseksi. Kehitämme toimintaamme ja palveluitamme asiakkaan tarpeista käsin ja asiakkaitamme ymmärtäen

2 Yhteistyö kansamme on vastuullista ja avointa

Edellytämme että sopimus- ja yhteistyökumppanimme ja kanssamme toimivat sidosryhmät noudattavat omassa toiminnassaan sekä toimitusketjussaan ihmisoikeuksia, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteita, työelämän perusoikeuksia, YK:n yleissopimusta lasten oikeuksista, YK:n yleissopimusta vammaisten oikeuksista, kansainvälisen talouden ja kaupallisen yhteistyön rajoitteita ja voimassa olevaa lainsäädäntöä. Kaupunki ei toimi sellaisten kumppanien kanssa, jotka ovat syyllistyneet näitä periaatteita rikkoviin toimiin.

Toimimme rehellisesti ja reilusti

Kaupunkina toimimme avoimesti, rehellisesti ja reilusti vaikuttamistyössämme ja yhteistyösuhteissamme. Se tarkoittaa, että kerromme avoimesti tavoittelemiemme asioiden taustoista ja tavoitteista. Noudatamme tasapuolisuutta ja kunnioitamme jokaisen mielihäilyä.

Hankintamme ovat vastuullisia

Edistämme hankinnoillamme ekologista kestävyyttä painottamalla hankinnoissa esimerkiksi ilmasto-, ympäristö- ja elinkaarihaittoja, kiertotalousratkaisuja sekä ratkaisuja, jotka vähentävät luonnonvarojen kulutusta. Panostamme harmaan talouden ennaltaehkäisyyn ja huolehdimme siitä, että hankintasopimuksissa on harmaata taloutta koskevat seuraamukset.

3 Edistämme hyvää hallintoa

Noudatamme hyvän hallinnon ja hyvän johtamisen periaatteita. Jokaisen työntekijän, viranhaltijan ja luottamushenkilön velvollisuutena on tuntee kaupungin toimintaa ja omaa tehtäväänsä koskevat säädökset, konsernimääräykset ja ohjeet.

Henkilöstömme sitoutuu toimimaan annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Luottamushenkilöt ja esihenkilöt osoittavat esimerkillään, kuinka itse toimivat sovittujen ohjeiden ja sääntöjen mukaisesti ja puuttuvat epäkohtiin tarvittaessa. Johto toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi. Henkilöstö raportoii väärinkäytösepäilyt ja rikkomukset esihenkilölleen. Eettisten periaatteiden vastaiseen toimintaan puuttuminen on jokaisen vastuulla.

Johdamme hyvin ja laadukkaasti

Kaupungin johdon odotetaan toimivan vastuullisesti ja esimerkillisesti. Johtamisessa painotamme avointa viestintää, yhteistyötä ja päätöksentekoa kaupunkilaisten parhaaksi.

Varmistamme henkilöstölle turvallisen ja terveellisen, tasa-arvoisen ja monimuotoisen työskentely-ympäristön, jossa ei esiinny minkäänlaista syrjintää.

Emme salli kaupungin työpaikoilla työpaikkakiusaamista, sukupuolista, rasistista tai seksuaalista häirintää emmekä muutakaan sopimatonta käytöstä missään muodossa. *Hyvä kohtelu Turun kaupungilla* -ohjeistus määrittelee keinot puuttua epäasialliseen käytökseen työpaikolla.

Vapaa-ajalla tapahtuvat vakavat eettisten periaatteiden vastaiset toimet voivat johtaa seuraamuksiin.

Emme syrji ketään

Päätöksenteossa ja palveluiden tarjoamisessa noudatamme yhdenvertaisuuden periaatetta. Ketään ei saa syrjiä sukupuolen, iän, etnisen taustan, uskonnon tai muiden vastaavien tekijöiden perusteella. Kaupungilla on valtuuston hyväksymä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Se ohjaa syrjimättömään asiakkaiden ja henkilöstön kohteluun kaikissa tilanteissa.

Emme hyväksy rasistisia ja muukalaisvihamielisiä tekoja. Pormestariohjelmaan kuuluva Turun valtuustoryhmien rasismiin vastainen sitoumus sitoo valtuustoryhmiä ja niiden jäseniä. Sen periaatteet sopivat hyvin myös koko kaupungin toimintaan.

Käsitlemme huolella tietoja

Käsitlemme kaupunkilaisten, asiakkaiden ja sidosryhmien tietoja huolellisesti niitä koskevien säädösten mukaisesti yksityisyyden suojaa kunnioittaen. Suojaamme järjestelmät hyvin ja käsitlemme kaupungin omia tietoja turvallisesti.

Toimimme kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti

Olemme kaupunkina sitoutuneet kestävän kehityksen periaatteisiin. Kaikessa toiminnassamme otamme huomioon ympäristövaikutukset ja edistämme ekologista, sosiaalista ja taloudellista kestävyyttä.

Toteutamme kattavasti YK:n kestävän kehityksen tavoitteita ja seuraamme, raportoimme ja viestimme niiden toteutumista.

Olemme huolellisia taloudenpidossa

Taloudenpidossa noudatamme avoimuutta ja vastuullisuutta. Kaupungin varojen käyttöä seuraamme tarkasti ja päätöksenteossa otamme huomioon pitkän aikavälin taloudelliset vaikutukset.

Hoidamme kaupungin taloutta vastuullisesti, kestävästi ja tuottavasti, jotta kaupunkilaisten palvelut voidaan turvata ja jotta kaupunki on kilpailukykyinen sijaintipaikka yrityksille myös tulevaisuudessa.

4 Emme salli korruptiota emmekä väärinkäytöksiä

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäyttöä, lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa.

Edistämme läpinäkyvyyttä kaikessa toiminnassamme ja talouden hoidossa korruption ja lahjonnan ehkäisemiseksi. Emme salli kaupungin toiminnassa henkilökohtaisen edun tavoittelua, väärinkäytöksiä tai rikollista toimintaa. Tutkimme ja ryhdymme tarvittaessa oikeudellisiin toimiin, jos väärinkäytöksiä ilmenee.

Noudatamme lahjoja koskevaa sääntelyä

Emme vaadi, ota vastaan tai hyväksy lahjaa, vieraanvaraisuutta tai muuta etua, jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan päätöksentekoomme tai toimintaamme palvelussuhteessa. Meillä on aina oikeus ja mahdollisuus kieltäytyä lahjasta tai muusta etuudesta. Toimimme rehellisesti ja vilpittömästi.

Tunnetta kaupungin ohjeet lahjojen, ulkopuolisten kustantamien matkojen sekä muiden taloudellisten etujen vastaanottamisesta. Esihenkilöt huolehtivat, että kaikki ovat perehtyneitä niihin.

Vieraanvaraisuudessa ja lahjojen antamisessa noudatamme kohtuullisuuden periaatetta. Kaikki toimintamme kestää ulkopuolisen tarkastelun.

Sivutoimemme eivät ole ristiriidassa velvollisuuksiemme kanssa

Vältämme toimintaa tai sivutoimia, jotka voivat olla ristiriidassa kaupunkia kohtaan olevien velvollisuuksiemme kanssa. Ilmoitamme kaupungin ohjeistuksen mukaan mahdollisista sivutoimistamme, millä varmistetaan, ettei päätoimen ja sivutoimen välille muodostu ristiriitaa.

Sivutoimilupaa emme anna tai sivutoimen voimme kieltää, mikäli viranhaltija tulee esteelliseksi, sivutoimi vaarantaa luottamuksen tasapuoliseen kohteluun tai on luonteeltaan kilpailevaa toimintaa.

Toimimme oikein ollessamme esteellisiä

Noudatamme hallintolain säännöksiä viranhaltijan, kunnan työntekijän ja muun luottamushenkilön esteellisyydestä. Valtuutetun esteellisyydestä on säädetty kuntalaissa. Jos henkilöllä on sellainen suhde käsiteltävään asiaan tai asianosaisiin, että se vaarantaa hänen puolueettomuutensa, on hän esteellinen. Esteellinen henkilö vastaa ensisijaisesti itse esteellisyytensä arvioinnista ja siitä ilmoittamisesta.

Toimiessamme viranhaltijana tai luottamushenkilönä teemme tarvittaessa kuntalain 84 §:n mukaisen sidonnaisuusilmoituksen tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Sidonnaisuuksista pidetään rekisteriä yleisessä tietoverkossa.

Torjumme harmaata taloutta

Harmaalla taloudella tarkoitetaan organisaation tai henkilön sellaista toimintaa, josta aiheutuvia lakisääteisiä velvoitteita laiminlyödään verojen ja muiden lakisääteisten maksujen suorittamisen välttämiseksi tai perusteettomien palautusten saamiseksi.

Torjumme harmaata taloutta tehokkaasti ja edellytämme sitä myös sopimuskumppaneiltamme. Toimimme harmaan talouden kitkemisessä yhteistyössä verottajan ja kilpailu- ja kuluttajaviraston kanssa.

Eettisen toiminnan arviointi

Ilmoituskanava

Turun kaupungilla on käytössä Ilmoittajansuojelulain (1171/2022) mukainen ilmoituskanava. Ilmoituskanavaan saapuvat ilmoitukset käsittelee kaupunginhallituksen päätöksen 20.3.2023 §106 mukainen arviointiryhmä.

Kenellä tahansa on mahdollista tehdä ilmoitus ilmoituskanavaan nimettömästi.

Eettisen toiminnan arviointiryhmä

Eettisten kysymysten tulkinnassa tarvittaessa kokoontuu Turun kaupungin eettisen toiminnan arviointiryhmä. Ryhmän kokoonkutsuja on kansliapäällikkö. Arviointiin osallistuu henkilöstöjohtaja, viestintäjohtaja ja yhteysjohtaja.

Sääntöjä ja ohjeistuksia

- Turun kaupungin hankintastrategia (Kh 25.10.2021 § 484)
- Turun kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma ([2022–2023](#))
- Rasismin vastainen sitoumus ([Pormestariohjelma 2021–2025](#))
- Avoimuusrekisterilain 11 pykälän mukaisia hyvää edunvalvontatapaa koskevia suosituksia (hyväksytään 2024 aikana).
- Hyvä kohtelu Turun kaupungilla
- Vieraanvaraisuuden, etujen ja lahjojen vastaanottamisen hyvät käytännöt Turun kaupungilla työskenteleville (Kaupunginjohtaja 7.5.2018 §93)
- Ohje tutkintapyynnön tekeminen ja rikosperusteisen vahingonkorvauksen vaatiminen (Kaupunginjohtaja 11.10.2018 §174)
- Seuraamukset rikkomuksista työtehtävissä -opas (Henkja 16.2.2018 §42)
- Linkki Ilmoittajasuojelulain mukaiseen ilmoituskanavaan:
<https://turku.whistleblownetwork.net/setup>

Näiden lisäksi Turun kaupungin eettistä toimintaa ohjaa myös muita sääntöjä ja ohjeistuksia.